

■ ■ Finansieringen av Forsvaret matcher planene, skriver forsvarsminister Espen Barth Eide.

Særdeles solid forsvarøkonomi

INNLEGG Forsvar

Når en eldre fagmann som Nils Holme uttaler seg i DN torsdag 7. juni om noe han har tenkt mye på, lytter mange med respekt. Det gjelder også meg. Samtidig hender det faktisk at fagfolk tar grundig feil. Så også med Holme.

Holmes påstand gjennom en årrekke er at langtidsplanene for Forsvaret ikke følges opp med de nødvendige bevilningene. På 1990-tallet var dette en riktig påstand. I dag er det feil. Langtidsplanene siden 2002 er blitt fulgt opp økonomisk med

■ først 96 prosent av det som var forutsatt (2002-2005), ■ deretter 98 prosent (2005-2008) og ■ nå 100 prosent (2008-2012).

«Som forutsatt» betyr at det er lagt til grunn i planverket og av forsvarsjefen. Jeg utfordrer Holme til å liste etatsjefer – i inn- og utland – som har større grunn til å være fornøyd med finansieringen av sine planer. Mine kolleger i NATO har garantert ingen slike.

I VEKST. Det må være mange tiår siden det norske forsvarsbudsjettet vokste med en slik takt, skriver Espen Barth Eide

I tillegg kommer de senere års bevilgningsøkninger som innebærer at det norske forsvarsbudsjettet i dag – selv når det måles i fast kroneverdi – er på et historisk høyt nivå. De aller fleste andre land – bortsett fra de vi helst ikke sammenligner oss med – har opplevd en helt annen utvikling.

De fleste av våre allierte sliter i dag tungt med sin forsvarøkonomi, i Norge er det budsjettvekst, og i kommende langtidsperiode legger regjeringen opp til ytterligere over 7 prosent reell budsjettøkning.

Det må være mange tiår siden det norske forsvarsbudsjettet vokste med en slik takt, og det vekker oppmerksomhet blant våre allierte. Igjen utfordrer jeg Holme: Har han eksempler på NATO-land som er bedre stilt? Andre nordiske land?

Holmes hovedpoeng gjennom en årrekke har vært at budsjettutviklingen i forsvarssektoren – slik denne presenteres av skiftende regjeringer og vedtas av Stortinget – ikke er reell. Når Statistisk sentralbyrå, Finansdepartementet, de beste fagøkonomene i forsvarssektoren, NATOs rådgivere, og deretter regjering og storting tar stilling til en budsjettutvikling, tar de tilsynelatende alle feil. Grunnen skal være at alt som blir dyrere i Forsvaret, ikke kompenseres fullt ut gjennom de årlige budsjettene – og dermed reduseres kjøpekraften år for år.

Resonnementet er åpenbart uholdbart. For det første kompenseres Forsvarets rent pris- og lønnsdrevne kostnadsutvikling i de årlige budsjettene – etter nøye analyser og beregninger utført av landets beste fagfolk på området. Disse kompensasjonene har i mange år ligget over hva en rent KPI-basert kompensasjon ville gitt.

For det andre svekkes ikke kjøpekraften ved at kraftige forbedringer i Forsvarets ytelse og kapasiteter gjennomføres uten full kompensasjon i de årlige budsjettene. Det ville i så

fåll vært som om en privatperson kjøpte seg en vesentlig dyrere bil og derefter gikk til arbeidsgiver med krav om kraftig lønnsøkning på grunn av «reduert kjøpekraft».

Det kan virke som Holme ikke er kjent med hvordan systemet med årlige kompensasjoner fungerer, ei heller det betydelige omfanget av disse kompensasjonene. Det kan virke som han heller ikke har registrert at kraftige kapasitets-

forbedringer i Forsvaret – eksempelvis ved utskifting av 52 F-16 med 52 F-35 – selvfølgelig ikke kan betales ved årlige pris-kompensasjoner i budsjettet, men må dekkes opp særskilt bevilgningsmessig, slik regjeringen har anbefalt.

Som Ibsen formulerte det: «... hvor utgangspunktet er galest, blir tids resultatet originalt.»

■ Espen Barth Eide (Ap), forsvarsminister

DEBATT

Svikt som svekker sikkerheten

■ ■ ■ Forsvarshøgskolen eller de ulike forsvarsmyndighetene bør bli bedre til å identifisere og analysere sikkerhetsrisikoen som kan oppstå i forbindelse med utbyggingen av nye anlegg i Forsvaret.

77

77

77

Mirakelme

77

77

77

Nei til granplantasjer langs kysten

77